HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

לאחר שבוע שנה. גרסה לפלילו עומד בסוף שבוע[א] הוי שנה כיון שהזכיר לשון שבוע:

הדרן עלך מי שאחזו

הזורק. ת"ל ונתן. ומ"ת ונימא ונתן כלל בידה פרט ומיז בכלל אלא מה שבפרט[ב] וי"ל ושלחה מזר וכלל[ג] ופיירינן כעין בפרט[ד] וכן י"ל בסמוך גבי המגלח תמלא לרוב כלל ופרט וכלל לשדי ידו בין המגלח תמלא[ה] ומ"ת מ"ש היכי פריך ברים מרובה (ב"ק סד:) גבי שדי חמור בין המגלח תמלא והא מיבעי ליה לכדתניא מין לי אלא ידו כו' ומאי פריך כיון דהכא נמי שדיון ידו בין המגלח תמלא הכי נמי מיבעי ליה לכדתניא מין לי אלא ידו כו' ומאי פריך כיון דהכא נמי שדיון ידו בין המגלח תמלא דלמיל תמור ול"ל כיון דשדיון ידו בין המגלח תמלא ודמי להמגלח תמלא תו לא מיבעי ליה למימר דשדי חמור דשדי הנגנב:

בכותב לה דין ודברים כו'.

ומ"ת והא מכתי לית ליה לבעל פירי כדלמרינן בהכותב (כתובות פג.) שהבעל אוכל פירות במיתי[ו] וי"ל דכתב לה דין ודברים מין לי דנכסיך ופירותיהן[ז] דלמ לית ליה כדלמרי' התם ול"ת דמפרש בסמוך דלא תני בתלמ פירות[ח] אמי שפיר כמו שמפרש בסמוך:

והתניא האומר לחבירו כו'.

הוה מלי למינויי בהכותב לה בלשון טוב המועיל או שנתן לה הבעל בתנאה לתמרינן בחזקת שבחים (ב"ב דף נג:) דקנתה ומין הבעל אוכל פירות דלא משום דשפרק הכותב (כתובות פג.) אלמלי לשנויי הכי משני כמו שמפרש בסמוך:

וכדרב כהנא דאמר רב כהנא נחלה כו'. תימ[ט] כיון דעדיין לא זכה בנכסים שיכול לסלק עצמו מפילו בלשון גרוע דהא בהנהו דמייתי לא מייתי בלשון דין ודברים ועוד דמי מפני דמייתי הוי לשון טוב טפי מדין ודברים דלמשמע בכריתות (דף כד:) דלא[י] מייתי דלא מיקמי היכי יכול להתנות דלא יירשנה הוא ואשתו ובנו של בנו בר רבי התירה לינשא ולא הודו לו כל שעתו ואמרי לה כל סייעתו למימרא דלית הלכתא כוותיה. א"ל רבי אלעזר לההוא סבא כי שריתוה לאלתר שריתוה או לאחר י"ב חדש שריתוה לאלתר שריתוה דהא לא אתי או דלמא לאחר י"ב חדש שריתוה דאיקיים לה תנאיה א"ל ותבעי לך מתני' מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד י"ב חדש ומת בתוך י"ב חדש הרי זה גט לאלתר הוי גט דהא לא אתי או דלמא לאחר י"ב חדש דאיקיים תנאה. א"ל אין הכי נמי דתנן' קא מיבעיא לי ודקא שאילנא לך בה משום דהוית בההוא מינא ולא איפשטא ולחזומרא עבדי' עד שישלימו י"ב חדש: אמר אביי הכל מודים היכא דאמר לה לכשתצא חמה מנרתקה לכי נפק קא"ל וכי מיית בלילייא הוי גט לאחר מיתה פי' ודכוותא גבי מתני' נמי אם אמר לה הרי זה גיטיך לכשאלא אבא לאחר י"ב חדש לאו גיטא הוא ולימא למימסך אזמנו של גט מוכיח עליו. על מנת שתצא חמה מנרתקה מעכשיו קא"ל דאמר רב הונא כל האומר ע"מ מעכשיו דמי. לא נחלקו אלא באם תצא חמה מנרתקה מר

[א] לעיל עב. עפ: [ע"ס] ע"ז [ב] קידושין ח. ס: [ע"ס], [ג] [ל"ל רבי], [ד] [לעיל עב. וע"ז], [ה] פסחים קו., [ו] לעיל כ., [ז] המאירי פי' לפילו זכלן למיטה שהיא יושבת עליה עמו. ולעון הסו"ע אפי' היא יושבת במיטה וגפל הגט במיטה, ודפוס נאפולי ג', אפי' היא עמו במיטה, [ח] ב"ק פה:, [ט] [ב"מ נו:], [י] ב"ק סד: ב"מ י: נו:, [יא] [מזל כד: סנהדרין עג.], [יב] כריתות כד: ב"ב מג. מנ. כתובות פג. לה., [יג] ב"ב ס"ו ג"ז סה וב"ק ח:, [יד] בכ"י שפריי"ם ונוסף: ומת בתוך קו, [טו] [לעיל עב.], [טז] כ"י נוסף: לומר לאחר, [יז] [ע"ב], [יח] זה הלישנא ליתא בדפו"י, ויש להקדמנו לפני הלישנ' וכ"כ הרא"ם,

תורה אור השלם

1. כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה וּבְעָלָהּ וְהָיָה אִם לֹא תִמְצָא חֵן בְּעֵינָיו כִּי מָצָא בָהּ עֶרְוַת דָּבָר וְכָתַב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתֻת וְנָתַן בְּיָדָהּ וְשִׁלְּחָהּ מִבֵּיתוֹ: דברים כד א
2. אִם הַמְצֵא תִמְצָא בְיָדוֹ הַגְּנֵבָה מִשּׁוֹר עַד חֲמוֹר עַד שֶׂה חַיִּים שְׁנַיִם יְשַׁלֵּם: שמות כב ג

הגהות הב"ח

(א) גמ' למ"ל ליה, ג"כ ע"ז לעיל פ"ג דף כ ע"ש:

מוסף רש"י

הובא בסוף המסכת.

מוסף תוספות

א. [ד]לא נשאר מן השבוע אלא מעט, ואמר לאחר שבוע זה. ס"ו. ב. דוקא ידה. תוס' ס"מ. ג. דמכלל ופרט וכלל דריש לה. רשב"ם. ד. הלכך מרבינן מונתן כל דבר שדומה לידה. רשב"ם. ה. [ת]כדאמרינן במרובה [ב"ק סד ע"ב] כל מקום שאתה מוצא שתי כללות הסמוכין זה להז הטל פרט בינתים. תוס' ס"מ סד: ו. [ת]יש לבעל פירות עד שיכתוב לה ו בפירותיהן. תוס' ס"א ע"ב ד"ה ממנה. ז. דאע"ג דאינו מזכיר ובפירותיהן הכי בעי למימר. עפ. ח. למיקרי חצרה. תוס' ס"א ע"ב. ט. מדרב כהנא. תוס' ס"א מט ע"ש ד"ה וכדרב. י. נראה לר"י דאלשון דין ודברים אין צריך להביא ראיה דמהני, דמסתברא הוא דמהני היכא דלא באה לידו כמו בעלמא לישנא מעליא, אלא. תוס' כתובות פג. ד"ה כלכך. יא. דלענין דבר זה יחולו הנשואין ולענין דבר זה לא יחולו. תוס' הרא"ש. יב. אלא אומר לה דין ודברים אין לי בנכסיך. עפ. יג. דנהי דמכח תנאי לא מהני, מכח סילוק בעלמא מועיל. תוס' כתובות עפ. יד. [ואהא] מייתי נמי כדרבה, כלומר באיזו נחלה מועיל התנאי באותה שבאה לו ע"י תקנת חכמים. תוס' ס"ג עפ. טו. להתחייב במצוות, ואם הוא גדול זכה בעצמו. תוס' הרא"ש, טז. ומה עבדא דקני ליה גופיה אם אמר הרי אתה לעצמך מהני אשה דלא קני ליה גופה לא כ"ש, ומה ק"ו הוא דילמא עבד שאני לפי שבקל וזכין בו שמים כדי להתחייב במצוות משא"כ באשה. תוס' הרא"ש בכתובות עפ. יז. [ד]שדה אין יוכה בעצמו. תוס' כתובות עפ.

נכי נפקא קאמר לה. ומי מיית בלילה לא הוי גיטא. וגבי מתני' נמי הרי זה גיטך לכשלא תצא לאחר שנים עשר חדש[יא] לאו גט הוא ולימא למימסך אזמנו של שטר מוכיח עליו דהא בהדיא אמר לעיל יהא גט מכאן לא מעכשיו: **כאש תנא.** ולכאורה אם לא נאמי ואמרי' לעיל בפירקין (דף עב.) גבי אם אתי לשמואל ומשמע מעכשיו ומשמע לכשיגיע אמר מהיום הוי מעכשיו לא אמר מהיום הוי לכשיגיע הלכך רבותינו אמרי לה כדרבי יוסי הוי[יב] דלאחר מיתה הוא לכשלא תצא ומכח נמי משמע לכשלא תצא לאחר שנים עשר חודש: **כאש גט על אנפי כאש.** ואפילו לא מתקיים אתנאי דהא מכח הוא לזה לכתוב ולתת לה ומכתובו ומכאר רבי יוסי ומימא נמי דלמרישא פליג: **מדהוה ליה למימר כו'.** אבל ברישא מוקי: **ורבנן.** דפליגי עליה אבבי ל"ש אלא כתבו אם לא באתי ל"ש אם לא באתי כתבו לא הוה לכותבו אלא לאחר י"ב חדש: **לאחר שבוע שנה.** זה גיטך אם לא באתי לאחר שבוע זעיר[יג] אמטה זו מתמיהים אתנא שנה שנה אם לא באתי לאחר שבוע שנה לאחר חדש שבת לאחר שבת מאי[יד] יתיב ר' זירא קמיה דרבי אסי ואמרי לה רבי אסי קמיה דרבי יוחנן וקאמר חד בשבא ותרי ותלתא בתר שבתא ארבעה וחמשא ומעלי שבתא קמי שבתא תניא רבי אומר לאחר הרגל שלשים יום נפק ר' חייא[טו] דדרשה משמיה דרבי וקלסוה משמיה דרבים ולא קלסוה[טז] אלמא לית הילכתא כוותיה:

הדרן עלך מי שאחזו

הזורק גט לאשתו והיא בתוך ביתה או בתוך חצרה הרי זו מגורשת[יז] זרקו לה בתוך ביתו או בתוך חצרו אפילו הוא עמה במטה[יח] אינה מגורשת[יט] לתוך חיקה או לתוך קלתה הרי זו מגורשת: **גמ'** מנא הני מילי[כ] דתנו רבנן[א] ונתן בידה אין לי אלא ידה גגה חצרה וקרפיפה מנין ת"ל ונתן מכל מקום[כא] ותניא נמי הכי גבי גגה ידו אין לי אלא ידו גגו וחצרו וקרפיפו מנין ת"ל[ב] המצא תמצא מכל מקום וצריכא דאי אשמועי' גט משום דבעל כרחה מגרשה אבל גגה דליתיה בעל כורחיה אימא לא ואי אשמועינן גגה משום דקנסיה רחמנא אבל גט אימא לא צריכא חצרה[כב] מה שקנתה אשה[כג] קנה בעלה א"ר אלעזר בכותב לה דין ודברים אין לי בנכסיך וכי כתב לה הכי מאי הוי והתניא[כד] האומר לחבירו דין ודברים אין לי על שדה זו ואין לי עסק בה וידי מסולקת הימנה לא אמר כלום אמרי דבי ר' ינאי בכותב לה ועודה ארוסה וכדרב כהנא דאמר רב כהנא נחלה הבאה לו לאדם ממקום אחר אדם מתנה עליה שלא ירשנה וכדרבא[כה] דאמר רבא האומר אי

הזורק גט והיא בתוך ביתה. עכשי מלוג וזקוק לה ע"ג קרקע: **הרי זו מגורשת.** דקנתה לה חצרה כאילו נתנו בידה כדמפרש בגמ': **לתוך חיקה או לתוך קלתה הרי זו מגורשת.** ואפילו היא בתוך ביתו ומעמה מפרש בגמ' עו): **קלתה.** של שנשים נותנות לתוכו מחטין ומטוין: **גמ' מ"ל ונתן מ"מ.** ודרשי' ליה בתנאי נפשיה מדלא כתיב ובידה יתנו משמע דבעין לן מיתנה כל דהוא. ודילמ' דכתב רחמנא דבעינן דומיא דידה דמשתמרת לדעתה כדמפרש לקמיה[כו]: **משום דבעל כרחה.** כלומר דכי יהיב ליה נמי בידה על כרחה היא ואפילו הכי אמר רחמנא דמתגרת הלכך תצרה נמי קני לה: **אבל גגה.** דלא מיתייהב אי שדייה אינש על כרחה: **דומיא.** מדעתיה נמי לא מיקני ליה אצרה לה מקח כגון שנשכח לאצרו ועבל בפניה: **קנה בעלה.** לפירוש שמשתמש בה ואפילו לא נפיק גט מידיה דבעל: **דכתב לה דין.** משמע משמע דכתב לה כן לאחר שכנסה: **על שדה זו.** שהיתה לו עמו שותפות בה: **ואין לי עסק בה.** אחת מכל לשונות הללו: **לא אמר כלום.** דמאחר שהיא שלו לריך לכתוב לשון מתנה: **כתובה לה.** דין ודבריכ כו' בעודה ארוסה קודם שזכה בנכסים ול"ל לכתוב לשון מתנה דיכול להתנות כדרב כהנא: **ממקום אחר.** שלינה יכולה מלהתנות מן התורה: **מתנה עליה.** קודם שזכה בו

למהני גבי עבד מין לי עסק בך לא כמו שמפרש ר"ת דזכו ליה שמיא[לו] אלא היינו טעמא דאין לי עסק בך משום דעבד מקו"ע הרי את לעצמך ואם לא תהא לעצמך אין לי עסק בך כלל[לז]:

סבר לה לר' יוסי דאמר זמנו של שטר מוכיח עליו והוה ליה כמהיום אם מתי כמעכשיו אם מתי ומר לא סבר לה לר' יוסי והוה ליה כאם מתי גרידה: **מתני'** אם לא באתי מכאן ועד י"ב חדש כתבו גט ותנו לאשתי כתבו בתוך י"ב חדש ונתנו לאחר י"ב חדש אינו גט פי' שהוא לא הרשה אותם לכתוב אלא אם לא יבא לאחר י"ב חדש ולא בתוך י"ב חדש כתבו גט ותנו לאשתי כתבו בתוך י"ב חדש ונתנו לאחר י"ב חדש אינו גט פי' שאמר תחילה כתבו ותנו גט לאשתי ה"ק כתבו ותנו גט פי' אע"פ שאמר אתי ומכ' אבל קודם לכן לא הרשה אותם ואלה שכתבו בתוך י"ב חדש שלא ברשות עשו ואינו גט ור' יוסי סבר כוה גט דמדהוה ליה למימר אם לא באתי כתבו ותנו ואמר כתבו ותנו אם לא באתי כתבו ותנו לאשתי ה"ק כתבו ותנו ואם לא באתי כתבו ותנו ואלה דוקא קתני מדפליג ר' יוסי בריישא ושקשה לי ואמאי הוי תנאה כלל והא הוי מעשה קודם לתנאי שאמר כתבו ותנו שהוא מעשה קודם ואח"כ אמר אם לא באתי שהוא תנאי אלא ודאי מכאן מוכיח דלא בעי תנאי קודם למעשה אלא ר' מאיר מדילף מבני גד ובני ראובן אבל רבנן כר' היכי דלא בעו תנאי קודם למעשה אלא אפילו מעשה קודם לתנאי נמי תנאו קיים. וסתמא זו דלא כר' מאיר וא"כ הלכה כרבנן וא"ג דתנן סתמא כר' מאיר בשלהי פרק השוכר את הפועלים (ב"מ צד.). כתבו לאחר י"ב חדש ונתנו לאחר י"ב חדש ומת אם גט קודם למיתה הרי זה גט ואם מיתה קדמה לגט אינו גט אין ידוע זהו שאמרו מגורשת ואינה מגורשת: **ת"ר** לאחר שבוע שנה לאחר חדש שבת. פי' זה גיטיך אם לא אבא לאחר שבוע אין אתה מתמיהים לו שנה שמינית קרויה אחר שבוע. אבל אם אמר לה לאחר שבע שנים כיון שהזכיר המנין מיד משמע וכיון שהשלימו ז' שנים מיד הוי גט וכן אם אמר לה לאחר י"ב חדש וכן לאחר ז' ימים אבל כשאמר לאחר שבוע אנו דנין דבריו כאילו אמר מוצאי השבוע וכן שנה שמינית קרי מוצאי שביעית וכן לאחר השנה כל החדש יקרא לאחר שנה וכל לאחר חדש וכן לאחר השבת יקרא עד חצי השבוע אבל כשהזכיר המנין בין בשנים בין בחדשים בין בימים מיד הוא גט לאחר שבת מאי יתיב ר' זירא קמיה דרבי אסי ואמרי לה ר' אסי קמיה דר' יוחנן ויתיב וקאמר חד בשבא תרי ותלתא בתר שבתא ארבעה חמשה ומעלי שבתא קמי שבתא תניא רבי אומר לאחר הרגל לי' יום נפק ר' חייא דרשה משמי' דרבי' ולא קלסוה אלמא הלכתא כותיה: **פ"ח הזורק** גט לאשתו והיא בתוך ביתה או בתוך חצירה הרי זו מגורשת זרקו לה בתוך ביתו או בתוך חצרו אפילו עמו במטה אינה מגורשת ואם זרקו לה בתוך חיקה או לתוך קלתה שהוא סל שהנשים נותנות בתוכו מחטים וצנורות אפילו בתוך ביתו הרי זו מגורשת מנא ה"מ דתי"ר ידה אין לי אלא ידה גגה חצרה וקרפיפה מניין ת"ל ונתן בידה מ"מ. פי' הרי ונתן בידה כתיב. ומקשה חצרה מה שקנתה